

สรุปการเสวนา
เรื่อง “แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารทรัพยากรบุคคลของราชการบริหารส่วนภูมิภาค”
วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘
ณ โรงแรมดุสิตไฮสแตนดาร์ด รีสอร์ท จังหวัดเชียงราย

ผู้ร่วมเสวนา

นายชูเกียรติ มุทธากาญจน์ (อดีตรองอธิบดีกรมการปกครอง)
นายพงษ์อาจ ตริกิจวัฒนากุล (รองเลขาธิการ ก.พ.ร. รักษาการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.)
นายมงคลชัย ดวงแสงทอง (รองประธานสภาอุตสาหกรรมภาคเหนือ)
นำการอภิปรายโดย นายอิสระ ยงปิยะกุล (ที่ปรึกษาบริษัท APM Group)

วิทยากรสรุปสาระสำคัญ

นายณัฐวุฒิ เกียรติไชยากร

นายอิสระ ยงปิยะกุล เริ่มนำการอภิปรายโดยกล่าวถึงที่มาของการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ว่าเกิดจากแนวความคิดว่าประเทศไทยไม่ใช่กรุงเทพมหานคร ดังนั้น การที่จะนำแนวทางการบริหารรูปแบบเดียวมาใช้กับทุกจังหวัดคงไม่เหมาะสม ประกอบกับเป้าหมายในการบริหารทรัพยากรบุคคลในส่วนภูมิภาค คือ การทำให้การบริหารของภูมิภาคมีความคล่องตัว และสามารถส่งเสริมให้ประเทศไทยแข่งขันได้ โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเสวนาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น ๓ ช่วง คือ ช่วงแรกเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในภาคราชการ ช่วงที่สองจะเป็นบทเรียนที่ท่านพบจะแสดงภาพอนาคตเป็นอย่างไร และช่วงที่สาม ปัจจัยอะไรบ้างที่สำคัญมากในการขับเคลื่อน ดังนี้

นายชูเกียรติ มุทธากาญจน์ (อดีตรองอธิบดีกรมการปกครอง)

คำถาม : วิวัฒนาการการบริหารบุคคลเป็นมาอย่างไร ?

สวัสดีท่านผู้เข้าร่วมการสัมมนาในวันนี้และขอบคุณทาง ก.พ. และ ก.พ.ร. ที่ให้ผมมีโอกาสร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ผมทำงานอยู่ในฝ่ายบรรจุแต่งตั้ง ๖ ปี และอยู่ในฝ่ายอบรม ๖ ปี รวมทำงานเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลมากกว่า ๑๒ ปี เมื่อที่ ท่านปลัดกระทรวงมหาดไทยพูดถึงการแบ่งอำนาจภารกิจหน้าที่ของราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ โดยส่วนภูมิภาคเป็นการรับนโยบายไปปฏิบัติ ในรัฐธรรมนูญแห่งประเทศไทยฉบับปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ เปลี่ยนวิธีการเลือกฝ่ายบริหารจากเดิมที่ท้องถิ่นเลือกฝ่ายบริหารโดยสภาเป็นการให้ท้องถิ่นสามารถเลือกผู้บริหารโดยตรงก็ได้ และปัจจุบันท้องถิ่นทุกรูปแบบในประเทศไทยรวมทั้งกรุงเทพมหานคร

และเมืองพัทยาใช้วิธีการเลือกผู้บริหารโดยตรง หรือที่เรียกว่า Strong Man หรือ Strong Executive ซึ่งหมายความว่า สภาโค่นไม่ได้ เช่นถ้าข้อบัญญัติงบประมาณไม่ผ่านการพิจารณาของสภา ผู้บริหารไม่ต้องลาออก หากไม่ลาออกก็จะมีการยุบสภา ปัจจุบันเหลือสภาเดียว คือ สภาผู้แทนราษฎรที่ไม่ใช้วิธีการเลือกโดยตรง จึงทำให้เกิดข้อเรียกร้องให้การเปลี่ยนแปลงให้เป็นการเลือกนายกรัฐมนตรีโดยตรง แต่ก็ได้ข้อสรุปแล้วว่าไม่ใช่การเลือกนายกรัฐมนตรีโดยตรง

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันทำให้ประเทศไทยต้องมีการเปลี่ยนแปลงภาคราชการมุ่งเป็นการบริหารแบบ New Public Management ที่ต้องการให้ภาครัฐมีชีวิตแต่แจ่วใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ มีการลดขนาดกำลังคน ซึ่งได้มีการดำเนินการมาแล้ว ปัจจุบันความต้องการมีส่วนร่วมมีเพิ่มมากขึ้น ภาครัฐก็ต้องปรับตัวให้ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมมากขึ้นในระดับภูมิภาค รวมถึงต้องปรับตัวให้คล่องตัว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดตั้งกลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคลของจังหวัด (HR Unit) ในสำนักงานจังหวัด การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดบริหารจัดการได้เป็นส่วนหนึ่งของการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มี ๓ ส่วน หรือ 3R (Recruitment Retention และ Retirement) ขณะนี้ กำลังคิดว่าส่วนภูมิภาคควรมีบทบาทเพิ่มในส่วนใดบ้าง ทั้งในส่วนของการกำหนดตำแหน่ง การสรรหา การโยกย้าย เป็นต้น

สำหรับด้านการพัฒนา ตัวอย่างประเทศสิงคโปร์มีการจัดสรรงบประมาณรายหัวในการอบรมให้แก่ข้าราชการปีละหนึ่งร้อยชั่วโมง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะทำหน้าที่หา Training Needs ของข้าราชการและจัดอบรมให้ข้าราชการด้วย ในขณะที่ประเทศไทย การพัฒนาจะเป็นหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานและมักจะถูกตัดงบประมาณด้านการพัฒนาข้าราชการ ปัจจุบัน การจัดสรรงบประมาณระดับพื้นที่มีงบประมาณสำหรับการพัฒนาด้วย

นายพงษ์อาจ ตรีกิจวัฒนากุล (รองเลขาธิการ ก.พ.ร. รักษาราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.)

คำถาม : โครงสร้างและระบบมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ?

ก่อนอื่นต้องขอบคุณสำนักงาน ก.พ. และกระทรวงมหาดไทยที่ร่วมกันจัดการสัมมนาในวันนี้ ในเชิงระบบและโครงสร้าง มีการเปลี่ยนแปลงมาตามลำดับตามที่ท่านปลัดกระทรวงมหาดไทยได้กล่าวแล้ว จึงขอขยายความ คือ ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๕๐ จังหวัดมีปัญหาในการบริหารเพราะทุกส่วนราชการมีงานลงมาที่จังหวัดแต่งบประมาณจัดตั้งไว้ที่แต่ละส่วนราชการ จังหวัดไม่มีงบประมาณของตนเอง สำนักงาน ก.พ.ร. เห็นความสำคัญของภูมิภาคจึงนำไปสู่การแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ

แผ่นดิน ฉบับที่ ๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ เต็มหัวใจสำคัญของจังหวัด ให้มีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้จังหวัดสามารถตั้งงบประมาณเองได้ เหมือนกรมที่ต้องจัดทำยุทธศาสตร์ แผนงาน/โครงการ โดยใช้คำที่ต่างจากกรมที่จัดทำยุทธศาสตร์เป็นการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดจะต้องมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในภูมิภาค ทั้งภาคเอกชน ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้แทนประชาสังคม เพื่อให้บทบาทภูมิภาคเด่นชัดขึ้น อีกประการหนึ่งที่แก้ไข คือ มาตรา ๕๗ อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้มีความชัดเจนว่าจังหวัดมีหน้าที่อะไรบ้าง รวมถึงบทบาทของอำเภอว่าอำเภอมีหน้าที่อะไร อำเภอเป็นส่วนย่อยของจังหวัด และเป็นส่วนที่ใกล้ชิดกับประชาชน นายอำเภอน่าจะทำหน้าที่ใกล้ชิดประชนขอพิพาทเพื่อให้ความสงบเรียบร้อยในสังคม

ขณะนี้ มีกระแสเรียกร้องเรื่องจังหวัดจัดการตนเองซึ่งเรียกร้องมาจากหลายจังหวัด เช่น จังหวัดเชียงใหม่ เราก็ต้องดูว่ามีประเด็นอะไร ทำไม่ถึงมีข้อเรียกร้องให้มีจังหวัดจัดการตนเอง อย่างไรก็ตามตอนนี้แนวโน้มจากฝ่ายรัฐบาล แนวทางของสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็ค่อนข้างขัดขวางว่าการบริหารราชการแผ่นดินยังคงมีราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะต้องมีการจัดความสัมพันธ์บทบาทภารกิจให้ชัดเจนต่อไป และแม้ว่าราชการบริหารส่วนภูมิภาคยังคงอยู่ แต่อาจมีการเพิ่มเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยในภาพรวมแล้ว ส่วนภูมิภาคมีบทบาทในลักษณะที่เลี้ยงให้แก่ส่วนท้องถิ่น

นายมงคลชัย ดวงแสงทอง

คำถาม : *ในฐานะผู้รับบริการ ท่านเห็นว่าในสิบปีที่ผ่านมา ภาคราชการมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ?*

ก่อนอื่นต้องขอบคุณที่ให้ภาคเอกชนเข้ามาแสดงความเห็น ในอดีตภาคราชการจะไม่ค่อยให้ความสำคัญกับภาคเอกชน แต่จากการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก ภาคราชการรับฟังความเห็นจากภาคเอกชนมากขึ้นและให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมมากขึ้น ที่ผ่านมา ขอชื่นชมว่าภาคราชการมีการเปลี่ยนแปลง ช้าบ้างเร็วบ้าง ดีบ้างไม่ดีบ้าง แต่ขอชื่นชมว่าหลายกระทรวงได้ปรับปรุงการจัดองค์กร การสร้างเครื่องมือที่จะมาให้บริการภาคเอกชน ภาคเอกชนคือผู้เสียภาษีให้แก่ประเทศชาติเพื่อนำมาใช้เป็นงบประมาณ ปัจจุบัน งบประมาณแผ่นดินปี ๒๕๕๘ ราว ๒.๕๘ ล้านล้านบาทเป็นงบประมาณรายละ ๗๘ หรือประมาณสองล้านล้านบาท หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินไม่อาจอยู่หนึ่งได้ เหมือนบริษัทเอกชนถ้าใช้งบประมาณด้านบุคคลมากขนาดนี้ก็คงอยู่ไม่ได้ ผมมองว่า

หน่วยงานไหนหากมีการเพิ่มประสิทธิภาพการบริการควรได้รับผลตอบแทนที่มากกว่า ไม่ใช่ได้เท่ากัน หน่วยงานหนึ่งที่ขอยกเป็นตัวอย่าง คือ กองหนังสือเดินทาง กระทรวงการต่างประเทศ ในอดีตต้องเข้าคิวที่กระทรวงการต่างประเทศตั้งแต่เช้า ปัจจุบัน ปรับเหลือ ๑๓ นาทีและมีการปรับใช้เวลาการทำหนังสือเดินทางลดเหลือเพียงประมาณ ๙ นาที ภาคเอกชนอยากเห็นส่วนนี้ ตัวเลขจีดีพีที่คาดว่าจะประมาณร้อยละ ๔ หรือแค่ร้อยละ ๑ ผมคิดว่าถ้าท่านผนึกกำลังและพัฒนา จะทำให้บ้านเมืองพัฒนาได้ หน่วยงานที่ขอยกตัวอย่างว่ามีการปรับปรุงในระดับเกรดบี คือ ไปรษณีย์ ที่เคยคาดว่าจะแข่งขันไม่ได้มัน ตอนนี้มีบริการเพิ่มขึ้น รวมถึงมีบริการส่งต่างประเทศ มีการส่ง EMS มีการติดตามสถานะได้ด้วย จึงขอชื่นชมการพัฒนาของราชการที่ผ่านมา

คำถาม : ในระดับท้องถิ่น มีการพัฒนาบ้างหรือไม่ ?

หลายกระทรวงได้พัฒนามาถึงจุดที่ค่อนข้างดี เช่น กระทรวงพาณิชย์ก็มีการพัฒนาจัดตั้งหน่วยงานในพื้นที่ กระทรวงอุตสาหกรรมก็มีการพัฒนา แต่เห็นว่ายังจะสามารถยกระดับได้มากกว่านี้

คำถาม : อนาคตข้างหน้าควรเป็นอย่างไร ?

นายพงษ์อาจ ตริกิจวัฒนากุล (รองเลขาธิการ ก.พ.ร. รักษาราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.)

ที่ผ่านมา พยายามทำให้บทบาทของภูมิภาคมีความชัดเจน แต่ก็ยังอาจมีส่วนที่ไม่ชัดเจน ขณะนี้กำลังศึกษาเพื่อกำหนดบทบาทของส่วนกลางให้ชัดเจน แนวคิดเบื้องต้นคือ ส่วนกลางควรมีบทบาทด้านยุทธศาสตร์ และเรื่องสำคัญใหญ่ ๆ เช่น ความมั่นคง กระบวนการยุติธรรม เป็นต้น ส่วนภูมิภาครับจากส่วนกลางมาขับเคลื่อนสานต่อ และกำลังพยายามกำหนดบทบาทที่ทำให้ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจน โดยจังหวัดมีบทบาทในการช่วยเหลือ กำกับให้ส่วนภูมิภาคทำงานให้มีประสิทธิภาพ

ภาพอนาคตอีกประการหนึ่ง คือ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดที่เดิมมีหลายขั้นตอน ก็จะเป็นการนำหน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สำนักงาน ก.พ.ร. ลงมาร่วมจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อให้การจัดทำงบประมาณรวดเร็วขึ้น

ภาพอนาคตอีกประการหนึ่งที่ยากเห็น คือ ภาพการจัดทำยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด การจัดตั้งสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด หรือ OSM (The Office of Strategy Management) ซึ่งจะช่วยการทำงานของกลุ่มจังหวัด โดยอาจแยกจากสำนักงานจังหวัดก็ได้ เนื่องจากสำนักงานจังหวัดมีภารกิจในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแล้ว ทั้งนี้ การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ต้องการให้มีภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุดเพื่อให้แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่มากที่สุด ในการจัดทำงบประมาณในปีงบประมาณนี้ ค่าของงบประมาณจังหวัดจำนวนสองหมื่นแปดพันล้านนั้น บทบาทของส่วนภูมิภาคมีความสำคัญและจะต้องสามารถพิสูจน์ให้เห็นศักยภาพของส่วนภูมิภาคและสร้างความมั่นใจต่อส่วนกลาง ต่อรัฐบาลและต่อท้องถิ่นได้ เพื่อลดกระแสเรียกร้องให้มีจังหวัดปกครองตนเอง

ขอเพิ่มเติมสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเร็ว ๆ นี้ คือ ร่างพระราชบัญญัติอำนาจความสะดวก ตามผลจากข้อเรียกร้องของภาคเอกชนในส่วนกลางที่ต้องการให้ส่วนราชการมีการจัดทำขั้นตอนระยะเวลาพิจารณา เอกสารที่ต้องใช้ ค่าธรรมเนียม ฯลฯ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ ๑๘๐ วันนับจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยส่วนราชการมีหน้าที่จัดทำขั้นตอน ระยะเวลาพิจารณา ฯลฯ ในการบริการประชาชน ส่งให้ ก.พ.ร. เพื่อพิจารณาว่าสิ่งที่กำหนดเหมาะสมหรือไม่แล้ว เสนอความเห็นต่อไปยังคณะรัฐมนตรี ในส่วนของจังหวัดซึ่งมีหน้าที่ในการอนุมัติ อนุญาต ก็ต้องดำเนินการในส่วนนี้ด้วยเช่นเดียวกัน

นายชูเกียรติ มุทธากาญจน์ (อดีตรองอธิบดีกรมการปกครอง)

การสร้างความปลอดภัยตัวทางการบริหารทรัพยากรบุคคลให้แก่จังหวัดจะต้องคำนึงถึงเรื่องมาตรฐานด้วย ที่ผ่านมา การจัดตั้งกลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคลของจังหวัด (HR Unit) ในสำนักงานจังหวัดก็ยังสามารถทำงานได้ไม่เต็มที่ตามความคาดหวัง บุคลากรในกลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคลของจังหวัดยังขาดความรู้ความเข้าใจ และการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายในสำนักงาน ก.พ. ก็ยังไม่ชัดเจน ซึ่งเป็นปัญหาของฝ่ายปฏิบัติ ในการบริหารทรัพยากรบุคคล ๓ ส่วน หรือ 3R (Recruitment Retention และ Retirement) จะต้องพิจารณาแต่ละส่วนเลยว่าส่วนใดที่ส่วนภูมิภาคควรมีบทบาทและดำเนินการ เช่น การสรรหาบุคคลในระดับจังหวัดจะมีปัญหาการฝากหรือไม่ หากเกิดการฝากคนรู้จักกัน เป้าหมายที่จะได้คนดีที่เหมาะสมกับงานก็จะถูกกระทบ การกำหนดตำแหน่งก็เช่นเดียวกัน ส่วนภูมิภาคควรมีบทบาทมากขึ้นเพียงใด การอบรมตำแหน่งระดับใดควรเป็นหน้าที่ของส่วนภูมิภาคหรือส่วนกลาง การออกจากราชการก็ต้องพิจารณาด้วยเนื่องจากต่อไปจะมีคนสูงอายุมากขึ้น จะดูแลข้าราชการสูงอายุอย่างไร

นายมงคลชัย ดวงแสงทอง

เพิ่มเติมขอชื่นชมการจัดทำบัตรประชาชนและสำนักงานที่ดินที่ทำงานบริการทำธุรกรรมที่ดินรวดเร็วขึ้น ภาพอนาคตที่ภาคเอกชนอยากเห็นคือภาพการจัดโครงสร้าง การบริหารราชการ ณ วันนี้มีการแบ่งออกเป็นราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น วิสัยทัศน์ของประเทศ นำไปสู่การจัดทำแผนชาติโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีการทำ Feasibility Study มักจะเป็นแผนที่ยังไม่ได้นำไปปฏิบัติ หรือในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น จังหวัดเชียงราย สองอำเภอ คือ อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และเพิ่มอำเภอสะเดา เป็นต้นแบบเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษ การจัดโครงสร้าง การจัดกลุ่มเป็นเรื่องที่ดี เป็นการรวบรวมเพื่อมองให้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน เช่น การจัดกลุ่มจังหวัดภาคเหนือจะทำให้เห็นศักยภาพของเมืองชายแดน ซึ่งสามารถจัดทำแผนที่ทำให้ประโยชน์ต่อท้องถิ่น เกิดประโยชน์ต่อประเทศไทย

ประเด็นสำคัญที่อยากเห็น คือ (๑) มิติของความเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด ปัจจุบันเหมือนมีเงาสองเงาในระดับจังหวัด องค์กรบริหารส่วนจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัด ภาคเอกชนอยากมองเห็นเป็นหนึ่งเดียว ไม่ว่าจะมาจากเลือกตั้งหรือแต่งตั้งไม่เป็นปัญหา และขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นคนเก่งและคนดี แต่อยากให้ท่านผู้นี้มีอำนาจในการจัดการเรื่องคนจากทุกกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัดควรมีอำนาจในการให้คุณให้โทษ (๒) อยากเห็นโครงสร้างการบริหารจัดการที่มีความเชื่อมโยงถึงระดับยุทธศาสตร์ ให้จังหวัดมีศูนย์ร่วมโดยการนำของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจบริหารจัดการด้านงบประมาณผ่านไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอแผนงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหน้าที่ผลักดันให้เกิดผลตามกรอบของแผนยุทธศาสตร์ และ (๓) เป้าหมายของการปกครอง คือ การทำให้ประชาชนกินดีอยู่ดี องค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดเล็กใหญ่ แต่มีงบประมาณเท่ากัน ควรมีการปรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเชิงพื้นที่ บางแห่งมีพื้นที่เพียง ๒.๓ ตารางกิโลเมตร ทั้งนี้ ควรกำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสมให้แก่ผู้ว่า CEO ค่าตอบแทนต้องดีพอ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ควรได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม

สุดท้าย กรณีจังหวัดที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ควรมีการบริหารที่ไม่เหมือนกับจังหวัดอื่นที่ไม่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน หลายครั้งปัญหาในระดับประเทศกระทบต่อการค้าชายชายแดนเนื่องจากนโยบายส่วนกลาง โดยไม่มีองค์กรที่สร้างสัมพันธ์ภาพกับประเทศเพื่อนบ้าน และส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ ก็ขอฝากทุกท่านด้วย

นายพงษ์อาจ ตรีกิจวัฒนากุล (รองเลขาธิการ ก.พ.ร. รักษาราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.)

ขอเสริมเรื่องความคืบหน้าในส่วนบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัด ก.พ.ร. มีแนวคิดที่จะให้ผู้ว่าราชการเป็นผู้ว่าแบบบูรณาการ สามารถบริหารจัดการภายในจังหวัดได้ และกำลังดำเนินการที่จะปรับปรุงเกี่ยวกับการมอบอำนาจ ซึ่งเดิมกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องมอบอำนาจต่อให้แก่หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ในกรณีเรื่องบริหารจัดการทั่วไป ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้รอง

ผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้ และในส่วนของกรอบพัฒนาซึ่งเคยได้รับความเห็นจาก ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัดว่า มีการโยกย้ายข้าราชการบ่อย ทำให้ข้าราชการขาดความรู้ความเข้าใจในงานที่ทำ

นายมงคลชัย ดวงแสงทอง

ขอเสริมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน เคยมีกรณีการสร้างท่าเรือที่เชียงแสน ท่าเรือที่สร้างถูกน้ำท่วมหนัก หรือท่าเรือที่ยื่นไปในแม่น้ำโขง ๘๐ เมตรถูกประเทศเพื่อนบ้านประท้วง หรือการสร้างท่าเรือที่ไม่เหมาะสมกับพื้นที่ แบบความลาดชันไม่เกิน ๑๒ องศา แต่แม่น้ำโขงต่ำสุดสูงสุด ต่างกัน ๗-๘ เมตร ภาคเอกชนเคยท้วงว่าแล้วแบบที่เสนอเป็นแบบสำหรับท่าเรือในทะเล แต่ฝ่ายราชการไม่เห็นด้วย ทำให้ท่าเรือที่สร้างมีสะพานรับของที่เอียงและต้องใช้รถ ไม่เหมาะสมกับพื้นที่แม่น้ำโขง สะท้อนให้เห็นถึงการรับฟังความเห็นของประชาชนในพื้นที่ว่าเป็นเรื่องสำคัญและจะทำให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างสมประโยชน์ต่อพื้นที่ดีกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดที่มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน

นายชูเกียรติ มุทธากาญจน์ (อดีตรองอธิบดีกรมการปกครอง)

ประเด็นที่จะขอให้ท่านช่วยกันคิด คือ

๑. การตรวจสอบของภาคเอกชนมีเพิ่มขึ้นทำให้สามารถตรวจสอบพบการบริหารที่ไม่เป็นธรรม นำไปสู่การขับไล่ข้าราชการออกจากพื้นที่ แต่ในทางการบริหารงานทรัพยากรบุคคลเกิดปัญหาว่าจะย้ายผู้ที่ถูกขับไล่ไปไหน การดำเนินการทางวินัยก็ใช้เวลานาน ในขณะที่จังหวัดต้องผู้ปฏิบัติงาน

๒. หน่วยบริการประชาชนควรอยู่ที่อำเภอ ไม่ควรอยู่ที่ระดับจังหวัด

๓. ก.พ. ดูแลเฉพาะข้าราชการพลเรือน แต่ในทางปฏิบัติ ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในพื้นที่มีหลายประเภท ความเหลื่อมล้ำระหว่างประเภทข้าราชการเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาด้วย

นายมงคลชัย ดวงแสงทอง

ขอฝากประเด็นเพิ่มเติม คือ จังหวัดเชียงรายมีปัญหาเรื่องแผ่นดินไหว แต่ในขณะนี้ มีแบบก่อสร้างที่ส่วนราชการนำไปใช้ยังไม่รองรับแผ่นดินไหว จึงขอแสดงความเป็นห่วงในการใช้แบบ กรณีการสร้างวงแหวนรอบจังหวัดเชียงรายที่ตัดเส้นถนนคนละสาย จะทำให้ถนนไม่เป็นถนนวงแหวน หรือการประกาศภัยหนาวเมื่อมีอุณหภูมิ ๑๕ องศา ๓ วันเหมาะสมหรือไม่ ขอฝากไว้พิจารณาด้วย

สรุปสาระสำคัญ โดยนายณัฐวุฒิ เกียรติไชยากร

สรุปการสัมมนาในช่วงเช้า ท่านปลัดกระทรวงมหาดไทยเริ่มต้นด้วยวิวัฒนาการของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารราชการแผ่นดินตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ การปรับปรุงการบริหารราชการที่มีมาโดยตลอด การเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันที่ส่งผลต่องาน งบ ระบบ คน ทำให้เห็นความสำคัญของการบริหารราชการส่วนภูมิภาคซึ่งเป็นข้อต่อการบริหารประเทศให้เชื่อมโยงจากรับบาลส่วนกลางไปสู่ส่วนท้องถิ่น ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

ในช่วงของการเสวนา ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับฟังความคิดเห็นจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านรองเลขาธิการ ก.พ.ร. และท่านผู้แทนจากภาคเอกชน ทำให้เห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ประเด็นท้าทายและภาพอนาคตของการบริหารจัดการในภูมิภาค โดยในส่วนของระบบ จะต้องมีการปรับโครงสร้าง การปรับระบบบริหารราชการและการบริหารจัดการงบประมาณให้มีประสิทธิภาพซึ่งต้องมีกลไกการจัดสรรที่สะท้อนความต้องการของพื้นที่ การสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในส่วนของการบริหารทรัพยากรบุคคล จะต้องคำนึงถึงหลักสาม R (Recruitment Retention และ Retirement) การกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนของผู้ว่าราชการจังหวัด และส่วนสำคัญ คือ การรับฟังเสียงจากภาคเอกชน การบูรณาการภาพรวมของส่วนภูมิภาคจะทำให้ประเทศเดินไปสู่วิสัยทัศน์ของประเทศไทย “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”
